

Temat lekcji przeprowadzonej w klasie II b LO dnia 17 października 2024 r.

Język nie zna granic, italianizmy i ich funkcje w języku polskim.

Cele lekcji

Wiadomości

Uczeń:

- wie czym jest zapożyczenie,
- wie skąd się biorą zapożyczenia,
- zna funkcje zapożyczeń
- rozumie co powoduje nadużywanie zapożyczeń w języku polskim.

Umiejętności

Uczeń:

- odróżnia zapożyczenia od wyrazów rodzimych,
- potrafi zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi,
- potrafi korzystać ze Słownika poprawnej polszczyzny i ze Słownika wyrazów obcych,
- potrafi pracować w grupie,
- potrafi posługiwać się słownikami.

Metoda i forma pracy

Heureza, praca indywidualna i grupowa.

Środki dydaktyczne

Karta pracy

Przebieg lekcji

Faza przygotowawcza

Przypomnienie czym są zapożyczenia, jakie są ich rodzaje.

Typy zapożyczeń ze względu na sposób, w jaki przenikały do języka

Omówienie czynników historycznych i społecznych wpływających na zapożyczanie.

Zwrócenie uwagi na ścisły związek rozwoju języka z historią kraju.

Ukazanie wpływu kultury europejskiej na tworzenie się kultury polskiej.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, dlaczego w j. polskim funkcjonuje tak wiele zapożyczeń z języka włoskiego.
2. Uczniowie zostają podzieleni na grupy czteroosobowe, każda grupa losuje kopertę z przydzielonym zadaniem i kartą pracy.
3. Grupy otrzymują Słownika Poprawnej Polszczyzny i Słownik wyrazów obcych.
4. Polecenie dla grup:
Posługując się otrzymanymi słownikami sprawdźcie znaczenie słów znajdujących się w kopertach. Wasze zadanie polega na odnalezieniu i zgrupowaniu słów zgodnie z wylosowanym przydziałem i sporządzeniu plakatu prezentującego wyniki pracy grup. Proszę dopisać do każdego z nich znaczenie w języku polskim

5. Uczniowie prezentują wyniki swojej pracy grupowej i otrzymują oceny.

Następnie uczniowie pracując w grupach szukają odpowiedzi na pytanie: Dlaczego zapożyczamy tak wiele słów i jak to wpływa na nasz język narodowy?

Faza podsumowująca

1. Dyskusja na temat przyczyn zapożyczania wyrazów z języka włoskiego w XX i XXI w.
2. Wysłuchanie wykładu prof. J. Miodka, *Dlaczego jeden język zapożycza się u innych*.
<https://zpe.gov.pl/a/film-edukacyjny/DVfnapqeH>

5. Bibliografia

Anna Szemberska: Wybrane nowe italianizmy we współczesnej polszczyźnie, *Kwartalnik Językoznawczy* 2011/3 (7)

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia.

b) materiały piśmiennicze, bristol

7. Czas trwania lekcji

90 minut

Prowadzący

Danuta Łozińska